1°. 1851. N°. 286.

Opregte Haarlemsche Courant van Woensdagsche 3 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 30 November.

Na de opening van de Wetgevende Vergadering van het Koningrijk Pruissen, heeft Z. M. al de leden derzelve op het koninklijk slot ter maaltijd doen noodigen. HH. MM. de Koning de Koningin, en al de Prinsen, welke zich in de hoofdstad bevonden, zijn daarbij tegenwoordig geweest. Z. M. heeft dadelijk het woord opgenomen en de tegenwoordige personen verwelkomd, en doelende op de reeds begonnen werkzaamheden der Kamers, zijne hoop te kennen gegeven, dat dezelve tot zegen en welzijn van volk en vaderland zouden mogen strekken. De voorzitter van de Eerste Kamer, graaf *Rittberg*, heeft Z. M. aanspraak beantwoord, en daar hij te kennen gegeven, dat beide de Kamers door geenen anderen geest zouden worden gedreven, dan door den oud-pruissischen van liefde en trouw, en dat zij daar bij niets anders zouden bedoelen dan de bevordering en de bevestiging van het heil des Lands. Daarop heeft de genoemde voorzitter eene feestdronk op den Koning en de Koningin ingesteld, met welke al de aanwezigen met geestdrift hebben ingestemd. — Zoo gemeld wordt, heeft men bij deze gelegenheid, in de koninklijke vertrekken, eene meer dan gewone pracht en luister ten toon gespreid.

VAN DEN RIJN, 1 December.

Uit Weenen wordt gemeld, dat het Bewind van Sardinie eene nota aan de oostenrijksche Regering heeft doen toekomen, waarin verzekerd wordt, dat dit Bewind de in Sardinie zich bevindende uitgewekenen, ter zake van staatkundige verwikkelingen, nauwkeurig in het oog zoude laten houden, en dat aan deze uitgewekenen ook van wege den Staat geene geldelijke ondersteuning zoude worden verstrekt.

Volgens berigten uit Turin van den 26sten, had de tijding, dat de britsche gezant, de heer *Abercromby*, die stad zoude verlaten, om zijne Regering in Nederland te gaan vertegenwoordigen, aldaar bij de voorstanders der constitutionele orde van zaken veel leedwezen verwekt.

Tot den 26sten werden de sardinische bewindslieden steeds door de woordvoerders der vrijzinnige partij vermaand, om zich, ten aanzien hunner handelwijze te verantwoorden, en scheen dit tot dien tijd toe weinig meer dan tijdverlies te hebben opgeleverd.

PARIJS, 30 November.

De welgezinden hier ter stede zijn ternedergeslagen wegens de gisteren plaats gehad hebbende verwerping van het door den heer *de Laroche Jacquelin* ingediende amendement met eene meerderheid van ééne stem; welke verwerping daarna nog zeer in twijfel is getrokken. Men meent, dat nog nooit te voren de jammerlijke toestand, waarin het land is geplaatst, in een sterker daglicht is voorgekomen. Niet alleen is, ten gevolge der stemming van gisteren, de wet van 31 Mei in haar beginsel gewijzigd, maar de zedelijke invloed en kracht der Wetgevende Vergadering hebben veel geleden, en men kan aannemen, dat het vertrouwen, 't welk de goedgezinde bevolking tot dus ver in de Kamer had gesteld, op eene welligt onherstelbare wijze is verloren gegaan.

Het is nu omstreeks achttien maanden geleden, dat de kieswet, welke thans weder in beraadslaging is gebragt, werd aangenomen met 433 tegen 241 stemmen. Thans is die meerderheid van 192 stemmen tot op ééne stem verminderd. Er is nog geene meerderheid om de wet van 31 Mei buiten werking te stellen: doch om haar te handhaven, wordt eene meerderheid van slechts ééne stem gevonden. Omtrent het gewigtigste staatkundige vraagstuk van den dag, van welks rigtige oplossing de toekomst van Frankrijk, ja zelfs van de geheele beschaafde maatschappij kan afhangen, is de Wetgevende Vergadering hier te lande in twee partijen van gelijke sterkte verdeeld. De meerderheid, die gedurende drie jaren gestreden heeft tegen de Socialisten, Demagogen en aanhangers der regeringloosheid, bestaat niet meer; zij is ontbonden. De Bergpartij is thans indedaad meesteres, en heeft de verwerping of aanneming van voorstellen en wets-ontwerpen in hare hand.

— Onder de geruchten van den dag behoort, dat de Voorzitter gebruik zou maken van de hem bij de Constitutie verleende magt, en eene nieuwe beraadslaging over het hoofdstuk der gemeente-wet verlangen. Algemeen is men gevoelen, dat, zoo als de zaak thans staat, zij niet kan blijven.

De geruchten, betreffende de vervanging van een generaal *Perrot* door den generaal *Lawoestine*, of van den tegenwoordigen minister *Turgot* en van den generaal *Foltz* door den heer *Vieyra*, houden stand, en tevens de geruchten betreffende inconstitutionele stappen, welke door het Uitvoerende Bewind zouden worden beproefd. Deze laatste geruchten vinden weinig geloof, doch zooveel te meer de eerste. De democratische dagbladen zijn bij voorraad zeer verbolgen over de verheffing van den zoo gehaten officier *Vieyra*, en de schrijvers van *le National* verkondigen, dat de kollonel der nationale garde *Ramond de la Croisette* reeds te dier zake zijn ontslag heeft ingediend. De anti-Republikeinen zullen, indien dit laatste werkelijk het geval is, daarover niet ontevreden zijn. Immers de genoemde kollonel behoort nog tot die weinige officieren, welke hunne verheffing aan de Februarij-omwenteling te danken hebben.

Aan de verkiezing van een Afgevaardigde hebben heden slechts zeer weinig stemgeregtigden deelgenomen. Men gelooft niet, dat er genoeg stemmen zijn uitgebragt om de verkiezing als geldig te doen aanmerken.

LONDEN, 29 November.

„Gisteren is hier de eerste bijeenkomst gehouden van het in Junij j. l. opgerigte „Protestantsche Verbond", hetwelk ten doel heeft de verdediging der protestantsche Kerk tegen de aanmatigingen der r. katholieke. Een zeer groot aantal leden, tot de onderscheidene afdeelingen der eerstgenoemde Kerk behoorende, namen aan deze vergadering deel. De voorzitter, graaf *van Shaftesbury*, heeft het doel van het Verbond uiteengezet, en daarbij de gebeurtenissen van de laatste tijden, welke tot de oprigting aanleiding hebben gegeven, geschetst. Daarna hebben verscheidene sprekers het woord gevoerd tot toelichting van de door hen voorgedragene besluiten of verklaringen, welke vervolgens met algemeene stemmen zijn aangenomen. De twee eerste verklaringen luiden als volgt:

„ Nademaal in de Kerk van Rome de buitensporigste eischen en onverdraagzaamste leeringen van het Pausdom der middeneeuwen herleven, is het de pligt van alle Protestanten, zich te vereenigen, tot verdediging van hunne burgerlijke en godsdienstige vrijheden, en tot handhaving van de geopenbaarde waarheid, waarvan het tijdelijk en eeuwig geluk der menschen afhangt.

„ De woelingen der roomsche geestelijkheid op het vasteland van Europa, in verband met hare jongste aanvallende handelingen in Engeland, bewijzen het bestaan van een vast voornemen om de godsdienstige vrijheid te vernietigen; terwijl het welslagen van hare pogingen in Frankrijk, om de verkoopers van tractaatjes over godsdienstige geschilpunten te vervolgen en de verspreiding van de H. Schrift te beletten, aantoont, hoe ver de verkorting dier vrijheid kan gaan, zelfs onder eene Constitutie, welke bestemd was om burgerlijke en godsdienstige vrijheid te verzekeren. Deze vergadering keurt het daarom goed, dat het bestuur van het Protestantsch Verbond voornemens is, overal, waar dit doenlijk is, zich degenen aantetrekken, welken door de gemelde geestelijkheid onregt wordt aangedaan, en de Protestanten in alle landen, voornamelijk in de Ver.-Staten van N.-America, worden dringend uitgenoodigd, zich aan de bevolking van Groot-Brittannie aantesluiten, tot verdediging van de beginselen der roemrijke kerkhervorming, waarvoor onze vaderen gearbeid en geleden hebben."

De volgende verklaringen houden hoofdzakelijk in: dat, terwijl in Frankrijk en elders eene rugwaartsche beweging plaats heeft, Piemont een verblijdend verschijnsel oplevert door de bescherming, welke het gouvernement van dat land thans aan de aloude gemeente der Waldensen verleent, en door de standvastigheid, waarmede het zich tegen de aanmatigingen der r. k. priesters verzet; — dat het piemontesche gouvernement, bij de handhaving van de onafhankelijkheid der sardinische Kroon tegen de aanmatigingen van Rome, op den hartelijksten bijval der bevolking van Groot-Brittannie kan rekenen; — dat het een der eerste pligten van de britsche bevolking is, bij het Parlement aantedringen op het intrekken van het in 1845 genomene besluit, waarbij eene van staatswege bekostigde kweekschool voor r. kath. geestelijken te Maynooth (in Ierland) is opgerigt. Tevens is een aan de beide Parlements-Huizen gerigt adres opgemaakt, waarin verzocht wordt, dat van rijkswege geene gelden meer voor die kweekschool besteed zullen worden, nademaal de oprigting van dergelijke instellingen op zich zelf verkeerd is, en bovendien de ondervinding heeft geleerd, dat de vruchten van het genoemde de collegie geheel anders zijn, dan de voorstanders verwachtten.

Het verhandelde in deze vergadering maakt algemeen een diepen indruk, en geeft aan de dagbladen aanleiding tot gewigtige beschouwingen, waarbij het ook niet ontbreekt aan afkeuring. Zoowel de *Times*, als de ministeriële *Globe* meent, dat het Protestantsche Verbond, althans de sprekers, welke gisteren het woord gevoerd hebben, in hunnen ijver te ver gaan. Het eerstgenoemde blad betwijfelt het, of het Verbond wel den regten weg heeft ingeslagen om het beoogde doel te bereiken, en meent, dat de ultramontaansche partij zelve, door de heftigheid, waarmede zij hare ontwerpen wil doordrijven, de zaak der Kerk van Rome in den laatsten tijd reeds zoo veel nadeel toegebragt heeft, en haar waarschijnlijk ook verder zooveel afbreuk doen zal, dat het onnoodig is, eenen strijd aantevangen, die voor den Staat gevaarlijk kan worden door de ontbranding der hartstogten.

'S GRAVENHAGE, 2 December.

Bij het voortzetten der beraadslaging van de Tweede-Kamer over het hoofdstuk der Binnenl. Zaken, en wel bepaaldelijk wat betreft de uitgaven voor het onderwijs, heeft de heer *Metman*, in de zitting van gisteren, namens de meerderheid van de commissie van rapporteurs, het gevoelen verdedigd, dat men, evenmin als ten aanzien van andere aangelegenheden, welke regeling vorderen, zoo ook ten opzigte van de regeling van het onderwijs geenszins tot eene partiële herziening behoort te besluiten. Hij heeft daarbij doen opmerken, dat daarmede geenszins aan het voorschrift der Gwt. zoude worden voldaan, en dat degenen, die, zich op dit voorschrift beroepende, eene gedeeltelijke voorziening verlangen, met zich zelven in tegenspraak geraken.

De heer *v. Goltstein* heeft daarentegen zijn gevoelen ontwikkeld, dat eene gedeeltelijke voorziening in de aangelegenheid van het openbaar onderwijs aanbevelingswaardig is. Hij heeft gemeend, dat aan lieden, die, op godsdienstige overtuiging, datgene vorderen waarop zij regt hebben, behoort te worden te gemoet gekomen, en dat, indien de Regering nog niet in staat is, om eene volledige wet, betreffende dit belang, voor te stellen, men wel tot de voordragt eener gedeeltelijke voorziening moet besluiten. De spreker heeft doen opmerken, dat aan de eene zijde wordt opgegeven, dat de partij, welke men bedoelt, indien zij zegevierde, het Land ten val zoude brengen, en dat aan den anderen kant word beweerd, dat deze partij zoo krachteloos is, dat zij geheel geene vrees kan inboezemen; maar dat het naar zijn inzien niet ontkend kan worden, dat lieden, die met gemoedelijke overtuiging vorderen hetgeen waarop zij regt hebben, en daarin worden onderdrukt, groote kracht moeten erlangen.

De heer *Mackay* heeft gemeend, op den bij de beraadslaging in de avondzitting van zaturdag gedane aanval niet te mogen zwijgen. Hij heeft verklaard, dat men niets anders verlangt dan hetgeen reeds sedert jaren is gevorderd; — dat men daarin volhardt en moet volharden, omdat het eene gewetenszaak betreft; — dat de Godsdienst niet uit de school mag worden geweerd, en dat, met dit beginsel, elke school, ter geruststelling der ouderen, eene bepaalde kleur moet hebben; — dat in deze behoefte door eene gedeeltelijke wijziging kan worden voorzien. Hij heeft gemeend, dat men zeer ten onregte zijne r. kath. medeleden tegen de vorderingen zijner partij heeft gewaarschuwd; dat beiden zich op de Grondwet kunnen beroepen, en dat zijne partij geenszins eene eenvormigheid verlangt, waardoor de belangen van anderen kunnen benadeeld worden. Zonder eene geloofsbelijdenis te willen afleggen, heeft de spreker zijne overtuiging te kennen gegeven, dat, indien men getrouwe staatsburgers verlangt, de kinderen op de school behooren te worden opgeleid in de vrees des Heeren, zonder welke verdere lessen weinig zullen baten; — dat Staten bestaan door Gods woord, en dat zij, die het christelijk beginsel over boord werpen, als wrakken zullen vergaan.

De heer *Engelen* heeft het tegenwoordige oogenblik niet geschikt geoordeeld, om over het onderwijs te redetwisten. Hij wil dit besparen, tot dat eene wet op dit onderwerp zal worden voorgedragen, 't welk hij wenscht, dat zoo spoedig mogelijk zal geschieden. Eene gedeeltelijke voorziening kwam hem ongeraden voor.

De heer *Borret* heeft aangemerkt, dat hij en de leden, die zijne gevoelens zijn toegedaan, steeds in hooge mate in de belangstelling hebben gedeeld, die andere leden, zoo vroeger als later, hebben betoond, ten einde grondwettige bepalingen te erlangen ten aanzien van het openbare en het vrije bijzondere onderwijs; — dat zij zich echter geenszins met een strijd van beginselen hebben ingelaten, zelfs niet terwijl daarbij meeningen werden geopenbaard, die zij niet geheel konden beamen, ten einde op het standpunt te kunnen verblijven, waarop zij zich meenden te moeten houden. De spreker heeft echter geoordeeld, ditmaal te moeten verklaren, dat de woorden des ministers, waaruit moet worden opgemaakt, dat er vooreerst nog geene voordragt eener wet op het onderwijs te verwachten is, en dat nog geenszins kan worden bepaald, wanneer dit zou kunnen geschieden, hem zeer hebben teleurgesteld; — dat zij, die zich in eene herziening der Grwet hebben verheugd, daarbij op het oog hebben gehad het vervullen der billijke wenschen van een groot deel der natie, — en dat, al zijn er geene adressen, betreffende deze aangelegenheid, ingediend, men er op rekenen kan, dat geene vrijheid met meer ernst wordt verlangd, dan de vrijheid van het onderwijs. De spreker heeft op dien grond zijne hoop te kennen gegeven, dat de minister, indachtig aan de op hem rustende verantwoordelijkheid, eerlang geenszins met beloften, maar met daden, zal bewijzen, dat het hem ernst is, om ook in dit opzigt de Grondwet tot eene waarheid te maken, en ook op deze wijze de hechtheid en de duurzaamheid onzer instellingen te verzekeren.

De heer *v. Nispen* heeft in gelijken zin gesproken.

De heer *Huguenin* heeft zich tegen eene gedeeltelijke herziening verklaard. Hij heeft als zijn gevoelen te kennen gegeven, dat de wet van 1806 op het onderwijs onder de goedkeuring van al de gezindheden is tot stand gebragt; — dat zij zeer weldadig heeft gewerkt; — dat de klagten, welke over de bestaande scholen worden aangeheven, overdreven zijn, en dat in de provincie Vriesland ten minste geen weerzin tegen dergelijke scholen wordt opgemerkt. Hij verlangt niettemin, dat bij eene algemeene wet aan een ieder die vrijheid zal worden verzekerd, waarop men aanspraak heeft.

De heer *Luyben* heeft verklaard, dat hij zich niet met de onbepaalde toezegging des ministers kan vergenoegen; — dat hij, volgens den eed op de Grwt afgelegd, moet vorderen dat deze worde nageleefd; — dat geene wet meer noodzakelijk is, dan die op het onderwijs, en dat men zich in dit opzigt geenszins met halve maatregelen mag laten te vrede stellen.

De heer *Groen* heeft verklaard, dat hij welligt, na de krachtige wijze, op welke is aangedrongen op de voordragt eener wet op het onderwijs, had kunnen zwijgen; maar dat men, bij den aanval op hem en op degenen, die even als hij gestemd zijn, hem als het hoofd eener partij heeft doen voorkomen, welker zegepraal het vaderland ten val zoude brengen, en dat hij zelf daarvan geheel onbewust was; — dat die partij kan worden beschouwd als eene Republiek, in welke de beginselen van vrijheid, gelijkheid en broederschap indedaad geldende zijn. De spreker heeft erkend, dat sedert anderhalf jaar een dagblad, waarop meermalen is gedoeld (*de Nederlander*) onder zijne leiding heeft gestaan; maar dat hij nimmer een regel daarin heeft geschreven, waarover hij zich zoude behoeven te schamen; — en dat hij, bij zijne beoordeelingen, inzonderheid heeft gelet op zaken, en daarbij personen zooveel mogelijk heeft gespaard. Naar het oordeel des sprekers, is het eene dwaling, dat, met de staatkundige organisatie, alles wat behoort te geschieden zoude zijn verrigt; — het is er verre af, dat dit waarheid zoude zijn, zoolang niet aan alles, wat bij het 5de der add. art. der Grwt. wordt gevorderd, is voldaan, en uit dien hoofde mag de hooge toon zijner bestrijders wel als overdreven worden aangemerkt. Wat de bedenking betreft, als of zijne partij gevaarlijk zoude wezen, heeft de spreker gemeend, dat dit alleen het geval zou kunnen zijn ten aanzien van hen, die de beginselen van het lid, 't welk hem heeft aangerand, aankleven, omdat lieden, welke eene vaste en godsdienstige overtuiging hebben, in welke door velen wordt gedeeld, ook eene staatkundige partij uitmaken, en omdat zij algemeene waarheden verkondigen, waarop vrede en orde berusten, — daardoor eene kracht worden tegen het alvermogen van den Staat, en weerklank vinden bij de natie, die geschiedkundige eigenaardigheden kent en weet te waarderen. Met verwijzing op eene plaats gehad hebbende gebeurtenis, heeft de spreker beweerd, dat bijzondere scholen, onder de bestaande wet, kunnen worden geweigerd, en gemeend het daarvoor te moeten houden, dat, indien men in dit gebrek niet wil voorzien door eene partiële wet dit een bewijs oplevert, dat men geene bijzondere scholen wil dulden.

De heer *v. d. Veen* heeft verklaard, dat nergens het openbaar onderwijs op beteren voet is ingerigt, dan hier te lande, en dat het zeer te betreuren zoude zijn indien de meer gegoede klasse, door de bij herhaling tegen hetzelve gerigte aanvallen, daarvan afkeerig werd gemaakt.

Na nog eenige woordenwisseling tusschen de heeren *van Zuijlen* en *Groen* heeft de *minister van Binnenl. Zaken* het woord gevoerd, en het eerst de sprekers beantwoord, die het verlangen naar eene spoedige voordragt der wet op het onderwijs hadden geuit. Z. Exc. heeft daarbij in de eerste plaats gewezen op de veelomvattende taak, die op zijne schouders rust, vooral wegens de nieuwe organieke wetten, in 't bijzonder de gemeente-wet, waarvan niet alleen de invoering, maar ook de uitvoering tot vele gewigtige werkzaamheden aanleiding geeft. Intusschen is de zaak van de wet op het onderwijs geenszins verschoven; maar de minister zal zich in deze gewigtige aangelegenheid noch door woorden, noch door dringen, er toe laten brengen om de vrucht een dag vroeger voortedienen, alvorens zij rijp is. — Voorts antwoordende op eenige bijzondere opmerkingen, verklaarde de minister o. a., dat de spreker (de heer *ten Cate*), die meer geldelijke ondersteuning voor het onderwijs verlangde, gerust kan wezen, dat later veel meer daarvoor gevraagd zal worden, en dat het te hopen is, dat die aanvragen dan niet te hoog bevonden zullen worden;—dat het beweren, alsof de wet op het onderwijs vexatoir toegepast zou worden, onbewezen en ongegrond is; — dat weigering van toestemming tot oprigting van bijzondere scholen geenszins de regel is; zooals bevestigd wordt door de omstandigheid, dat van 1 Januarij 1850 tot 't midden van November 1851, toestemming tot oprigting van 90 zulke scholen gegeven, en slechts ten aanzien van *vijf* dat verlof niet verleend is uithoofde van bijzondere redenen.

Ten slotte meer bepaaldelijk den heer *Groen* beantwoordende; deed de minister opmerken, dat de vertraging van de voordragt der wet op het onderwijs niet is toeteschrijven aan de redenen, welke die spreker gissenderwijze had vermeld; maar dat in 't oog gehouden moet worden, dat de Grwt. beveelt: 1° *inrigting* van het openbaar onderwijs; 2° zorg; dat overal van staatswege *voldoend* onderwijs gegeven worde; 3° *regeling* en *toezigt* der overheid op het geven van vrij onderwijs. Dat alles zijn hoogst belangrijke zaken. De Grwt. verlangt *eerst* zorg voor een voldoend openbaar lager onderwijs van staatswege; *dan* vrijheid van bijzonder onderwijs, en het zou eene slechte uitvoering der Grwt. zijn, indien het een en het ander niet *tegelijk* geregeld werd. Wijders ontkende de minister het, dat hij, bij 't bestrijden van den genoemden spreker, de grenzen der parlementaire betamelijkheid zou overschreden hebben; maar, wanneer men beweert, dat het gouvernement de hoogere belangen der natie verwaarloost, dan eischt de politiek eene strenge teregtwijzing. In de oppositie van den genoemden spreker zag de minister geene bepaalde beginselen voor de toekomst, geene kiem van regeling voor de toekomst; en was dit te verwonderen? want daarbij zag men niet vooruit, maar terug; daarbij wilde men terugvoeren naar de Kerk der voormalige oligarchische Republiek, aangevuld nu daar de Souvereiniteit. „Laat ons de leus voeren (dus besloot de minister) van: *Eendragt maakt magt!* doch niet als ten tijde der Republiek, ten teeken van hetgeen *ontbrak*, maar als kenmerk van de kracht, die wij bezitten!"

De Kamer is daarna tot heden gescheiden.

— Brieven uit Paramaribo van den 23sten October, alhier ontvangen, houden in, dat de gezondheidstoestand in de kolonie sedert de afzending der laatste berigten meer en meer eene gunstige wending heeft genomen. Te Paramaribo zelf waren, sedert 8 October, onder de vrije bevolking voorgekomen 23 sterfgevallen, waarvan 19 particulieren, 1 bij de jagers, 1 bij de marine en 2 op de koopvaardijschepen. Ook van Groningen, aan de Samaracca, waren de tot 16 October loopende berigten veel gunstiger, hebbende de daar heerschende koortsen, ten gevolge van de verandering der weêrsgesteldheid, veel van haar ernstig karakter verloren. (*Staats-Cour.*)

'S GRAVENHAGE, 2 December.

In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is men, bij de beraadslaging over het hoofdstuk der Binnenl. Zaken, gevorderd tot art. 142, betreffende de kosten van de geologische kaart. Het voorstel van de commissie der rapporteurs, tot het niet toestaan der kosten, welke zijn verlangd voor het staats-examen, is vervallen, door de aanneming van het 105de artikel, bij 't welk de daartoe benoodigde gelden zijn uitgetrokken. Het vervangen van het voormalige Instituut door eene koninkl. Academie van Wetenschappen is bekrachtigd, door de goedkeuring van het bij art. 141 uitgetrokken cijfer, met 45 tegen 17 stemmen.

Heden avond zullen de beraadslagingen worden vervolgd.

[In de zitting van zaturdag avond is het niet de heer *van der Linden* geweest, welke het woord heeft gevoerd, maar de heer *van Lijnden*.]

HAARLEM, 2 December.

Men meldt uit Duitschland, dat de Keurvorst van Hessen reeds, van zijne reis naar Weenen, in Kassel is teruggekomen.

In Frankfort schijnt het ontwerp van het algeheel herstellen der Csnstitutie van 1816, met intrekking van de wet op de gelijkstelling der burgerlijke regten, bij de genen, die daarover kunnen en moeten beslissen, bijval te vinden.

Den 26sten November is, op zijn kasteel Saint Amand, in den ouderdom van 82 jaren, overleden de beroemde krijgsman, maarschalk *Soult*, hertog *van Dalmatie*, de laatste der in Frankrijk levende door Keizer *Napoleon* zelven tot deze waardigheid benoemde officieren. De maarschalk was den 29sten Maart 1769 te Saint Amand, in het dep. v. d. Tarn, geboren. Drie malen is hij minister van Oorlog geweest; éénmaal minister van Buitenl. Zaken, en driemalen voorzitter van den ministerraad. Hij heeft deelgenomen aan bijna al de groote veldslagen, die onder de Republiek en het Keizerrijk zijn geleverd geworden. Onder de restauratie heeft hij drie jaren in ballingschap doorgebragt. Den 15den April 1785 is hij in het 23ste regiment koninkl. infanterie als soldaat in krijgsdienst getreden. Hij is militaire bevelhebber geweest van Weenen en van Berlijn.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat het dezer dagen aan Z. M. den Koning heeft behaagd, om zijne goedkeuring te verleenen aan de ontworpene statuten der Koninklijke Rijnwaterleiding Maatschappij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 2 December. Den 1sten dezer in Texel binnengekomen: *Catharina*, Bakker, Bordeaux; *William Fredrik*, Crone, de stoomboot *Lord John Russell*, beiden van Londen; *Vrouw Houwina*, Roostoe, Riga; en uitgezeild: *Stad Haarlem*, Uil, Newjork; *Vrouw Anske*, van der Veen, Jarmouth. Wind n. n. w.

Den 30sten Nov. in 't Vlie binnengekomen: *Audacious*, Jacobs, Ipswich; *Anna Catharina*, Grilk, *Jonge Brechtus*, Konter, beiden van St. Petersburg; *Antoinette*, Peters, *Afina*, Potjewijd, beiden van Riga; *Fenna Gerarda*, Struik, Koningsbergen; en uitgezeild: *Caspar de Robles*, Parma, Charleston. Wind n. w. - n. o.

Het schip *Fortuna*, kapt. Stehr, van Odensee, met raapzaad, is op de noordgronden van Stortemelk gezonken, doch het volk heeft zich met de sloep gered en is op Terschelling aangekomen.

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Prins Veldmaarschalk*, Rietbergen, Batavia, gesleept door de stoomb. *Kinderdijk*; *Wiliam and Mary*, Cloake, Odessa, beiden l. v. Brouwershaven; de stoomb. *Sea Gull*, Hull; *Annechiena*, de Jonge, Stege. Gisteren nog: *Tweelingen*, Schep, Malaga; *twee Gebroeders*, Butter, Newcastle; *Chance*, Davis, Sunderland; *Gesina Jantina*, de Haan, Kiel. Niets uitgezeild. Wind n. w.

Den 1sten dezer in Brielle binnengekomen: de stoomb. *Batavier*, *Burgemeester Huidekoper*, *Earl of Auckland* en *Attwood*, alle 4 van Londen; *Camerton*, Hull. Gisteren nog: de stoomb. *Rainbow*, Londen; *Orion*, Goole. Niets uitgezeild. Gisteren nog: de stoomboot *City of Rochester*, Hull. Wind w.

Den 16den Nov. te Syra binnengekomen: *drie Gebroeders*, Venster, Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

2 *December* 1851. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	58 1/16	—	—
„ „	3	„	67 7/16	½	67 7/16
„ „	4	„	88 11/16	¾	88 11/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	87¾	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	87⅝	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	93½	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	51 11/16	—	—
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	—	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	103⅞	104	103⅞
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	94¾	⅞	—
„ „ 1840	4	„	87¾	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	—	—	-
„ „ „ N. .	4	„	—	—	
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	65¼	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,		„	16 3/16	¼	16 3/16 g.
„ „ £ 510,		„	16 3/16	¼	16 3/16 g.
„ Onb. Stukk.		„	16 3/16	¼	16 3/16 g.
Obligatiën.	3	„	39½	—	—
„ Binnenl.	3	„	35 7/16	½	35 7/16
Passive			5 3/16	—	—
Ardoin Coupon			8 3/16	¼	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	75	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	68⅝	¾	—
„ „ N. . .	5	„	76⅜	½	76 7/16
„ „ . .	2½	„	35¾	36	—
BELGIE, ...		„	—	—	—
Banc. Belgie	4¼	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	47	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	93	⅞	93¾
„ „ £ 200	5	„	92¼	93½	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	34¼	⅜	—
„	4	„	33½	¾	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4	„	89	½	89
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	34⅞	35½	£ 100
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¾	„	14⅛	—	onbep.
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	„	22½	⅞	22 11/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4	13/16	4¾

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 106½. Rusland certific. adm. te Hamburg 5 pc. 99 7/16; dito te Londen 4½ pc. 100½. Spanje uitg. schuld te Parijs 5⅛ à 3/16. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 2⅞ à 3 1/16. Brazilie geld. 1839 van £ 100 5 pc. 91¼; dito 1848 5 pc. 91. Columbia Equador 2 13/16. Metal. La. B. 76. — Belasting 2¼. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit:
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudend. Van de buitenl. waren de oostenrijksche tot iets lagere prijzen te verkrijgen en zijn de overige nagenoeg op de vorige hoogte gebleven. In americaansche bank-actien is weder, veel handel gedreven, en deze zijn ten slotte nog iets vaster gebleven.

Madrid, 27 November. De 3 pc. 37¼; 5 pc. 16⅝.

Weenen, 1 December. De 5 pc. Metall. 91⅞.

Londen, 1 December. Mexico 24¼. Peru 91. Portugal 4 pc. 34½. Spanje 5 pc. 21.

Parijs, 1 December. De 3 pc. renten 56 fr. 55; 5 pc. 91 fr. 75. Spanje 3 pc. binnenl. 36⅜.

Antwerpen, 1 December. De 5 pc. Belgie (1848) 97 à ¼. Spanje 5 pc. 16⅛.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 1sten December 1851.

Petersburg 2/m. 182½. *Porto* 3/m. 41¼. *Lisbon* 3/m 41¼. *Hamburg* 2/m. *f* 34¾; idem zigt *f* 34 15/16. *Londen* 2/m. *f* 11,75, alles geld; idem zigt *f* 11,82½, papier. Disconto 2 pc.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

Amsterdam, 2 December. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,50 à 60. Wigtige Guinjes *f* 00,00 à 00. Dito Engelsche Souvereinen *f* 11,75 à *f* 11,85. Dito Pistolen *f* 9,50 à 60. Nieuwe Louis d'Or *f* 10,90 à 11,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,35 à 45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 10¾ à 11¼ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,50 à 105,00 per N. P. fij. Piasters *f* 2,55 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à 36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 1,73 à 76. Tiengulden-stukken *f* 9,65 à 75.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam, 1 December. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij ruimer aanvoer tot traag vorige prijzen moeijelijk van de hand; goede en puike nieuwe *f* 8,10 à *f* 8,50; mindere *f* 7,30 à *f* 8; goede en puike jar. *f* 7,30 à *f* 7,80; mindere *f* 6,50 à *f* 7,20; roode soorten goed prijshoudend bij minder omgang; 165, 166 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 285; 164 p. dito Bovenl. Ris *f* 275; 160 p. jar. Kleefs. *f* 270, *f* 272; 152 p. dito Bovenl. *f* 230. In publ. veiling: 160 p. Cubanca van Kaiffa aangevoerd, *f* 221, *f* 206. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. 10 à 20 cents hooger, *f* 6,40 à *f* 7,20; andere soorten op de verhoogde prijzen met minder handel; 149 p. Brab. *f* 202; 150 p. Frans. *f* 210; 147 p. n. Noord-Brab. *f* 198; 142 p. Arch. *f* 185; 150 p. Rostocker *f* 215; 149 p. dito te Schiedam *f* 214. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. 10 cents hooger, winter *f* 4,90 à *f* 5,30; dito zomer *f* 4,80 à *f* 5; voorts te Schiedam: 138 p. Deens. *f* 177. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,90 à *f* 3,50; dito lange *f* 2,20 à *f* 2,90. *Boekweit* *f* 5 à *f* 7 hooger, op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 168, *f* 170, *f* 172, *f* 175; dito Vlaams. *f* 167; o. Frans. *f* 135, *f* 140. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 6,30 à *f* 7,30; groote dito *f* 7 à *f* 8,10; dito witte *f* 6 à *f* 7; dito graauwe *f* 6 à *f* 7,50; Geld. dito *f* 8 à *f* 10. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte, 25 cents hooger, *f* 7,75 à *f* 9,50; dito bruine *f* 7,50 à *f* 9,50; dito paardenb., 10 cents hooger, *f* 4,90 à *f* 5,10. *Koolzaad:* Zeeuwsch van £ 47 tot £ 50.

*** Eene hoogst fatsoenlijke en van een zeer aanzienlijk geslacht afkomstige Dame verkeert, buiten hare schuld, in zeer behoeftige omstandigheden, en heeft dringend ondersteuning noodig, zal zij niet van gebrek omkomen. Zij doet daarom, hoe ongaarne ook, door dezen een beroep op de weldadigheid van hare landgenooten. De hoogleeraar *Vinke*, te Utrecht; d°. *Is. Prins* en de wel-ed. heer *Gregory Pierson*, te Amsterdam en ds. *van Meurs*, te Kampen, die met haar en haren treurigen toestand bekend zijn, hebben zich bereid verklaard, liefdegaven voor haar te ontvangen en van het ontvangene in dit dagblad te berigten. Moge de barmhartige God veler harten tot weldoen bewegen!

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie brengt bij deze ter kennis der bel… benden, dat zij voornemens is, om onder nader… batie van het Departement van Koloniën in 20 P… bij inschrijving, in het openbaar *aantebesteden* de l… van de onderstaande GOEDEREN, benoodigd v… dienst van 's Rijks Oost-Indische Koloniën, als:

370	Stuks	Getrokken IJzeren Buizen.
55	„	Staven IJzer.
260,225	n℔	Plat, Vierkant, Achtkant en Rond St…
88400	„	Plaatijzer.
7586	„	Hoekijzer.
15800	„	Klinknagelijzer.
19112	„	† IJzer, Band- en Draadijzer.
450,000	„	Gietijzer.
833	„	Draad- en Soldeerkoper.
98	„	Koperen Spijkers.
6750	„	Geel- en Rood- Bladkoper.
5165	„	Staaf- en Plaatkoper.
5475	„	Staal.
43768	„	IJzeren-, Vertinde- en Zinkspijke…
4000	Stuks	Gereedschappen.
500	„	Kruiwagens.
9300	n.℔	Loodwit.
14632	„	Diverse Verfwaren.
800	n.kan	Idem.
27400	„	Gekookte en Ongekookte Lijnolie…
1040	„	Traan.
1300	Vaten	Teer.
200	n. kan	Idem.
2800	n.℔	Idem.
600	„	Pik.
53840	„	Lood en Spiauter.
1100	„	Bladen Blik.
50	n℔	Soldeertin.
975	„	Leder.
50	Vellen	D°.
60	Stuks	Zeemlederlappen.
300,000	n.℔	Coaks.
400,000	„	Grove West Hartley Steenkolen.
1.000,000	„	Fijne Smêe (Vette Rhoer) Kolen.
500	n.El.	Zeil- en Presenningdoek.
2575	„	Blaauw-, Rood- en Wit Vlaggendo…
105	Stuks	Greenen Riga Rondhouten.

De Inschrijvingsbiljetten, behoorlijk gezegeld en … Model bij de Directie en de Agenten der Maats… te *Rotterdam*, *Schiedam* en *Dordrecht* voorhanden, … ook de voorwaarden waarop de levering moet gesc… ter inzage der gegadigden liggen, moeten *vóór of* … *drie en twintigsten December aanstaande, des midd… twaalf ure* vrachtvrij worden ingeleverd aan het … der Maatschappij te *Amsterdam*; zullende na di… geene Billetten meer worden aangenomen en onmi… tot de toewijzing worden overgegaan.

Amsterdam, 1 *December* 1851.

De MONCHY, Pres.
GOUDSWAARD, Dir. fung…

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER … *DE WIJS*, geliefde Echtgenoote van
C. A. D. WIERTS van COEHOO…
Batavia, 25 September 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON … *PIECK*, geliefde Echtgenoot van
's Gravezande, A. E. van ARKE…
28 November 1851. Genees-, Heel- en Vroedm…

*** Mijne Echtgenoot *ANNA BARTA BUDD…* beviel heden ontijdig van eene *doode* DOCHTER.
Arnhem, F. van GORC…
29 November 1851. Eenige kennisgeving…

*** Bevallen van eene DOCHTER *E. G. P. J. P… DEKOOPER*, geliefde Echtgenoot van
Cats, B. A. OVERM…
29 November 1851. Algemeene kennisgevi…

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgesc… ZOON *SOPHIA MARGARETHA DE LEEUW*… liefde Echtgenoote van JAN BUYS …
Westzaan, 29 November 1851.

*** Op heden bevallen van een' ZOON *P. M. D… HUYSEN*, Echtgenoot van E. van der MAA…
Elburg, 30 November 1851.

*** Op den 25sten November 1851 is te Sch… hoven overleden, Mejufvrouw CATHARINA … BEEK, in den ouderdom van 84 jaren.
P. J. G. VERBEE…
J. DEKKER WILSCH…
Eenige kennisgeving. Executeuren Testamentair…

*** Heden avond overleed tot onze innige droe… na eene korte doch hevige ziekte, onze waarde Br… en Behuwd-Broeder, J. WURSTER, in den oude… van 56 jaren en 10 maanden. W. GROENEVEL…
Wijk bij Duurstede, M. A. GROENEV…
25 November 1851. geb. WURSTE…

*** Heden overleed in den ouderdom van 70 j… Mejufvrouw MARIA OLIVIER, Weduwe den Heer A… *nus van den Anker*. W. BAGGERMAN…
Noordwijk, Executeur-Testament…
25 November 1851. Eenige kennisgeving.

*** God nam heden tot zich de vreugde van on… ven, onze hooggeachte, innig geliefde Moeder M… GARETHA JACOBA VLASVAT, Weduwe *Bern… de Bie*, in den gezegenden ouderdom van 81 jaren … tien dagen. Dankbaar voor het geluk, dat God ons … hare teedere Moederliefde en onvergetelijke deugden … durende zulk eene lange reeks van jaren deed ondervin… staren wij onze zoo dierbare ontslapene na, in het … mels vooruitzigt van een zalig wederzien.
Cleve, S. J. de B…
27 November 1851. H. A. de B…
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene zeer korte ongesteldhe… Mejufvrouw E. A. SAALBACH, in den ouderdom van … ruim 75 jaren. Eenige kennisgeving.
Geertruidenberg, 27 November 1851.

*** Groningen, den 27sten November 1851. Zacht, en kalm ontsliep heden, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw WILHELMINA HELENA LANGE, Wed. den Heer *H. Ebbinge*, in den ouderdom van ruim 79 jaren.

Eenige kennisgeving. L. EBBINGE,
Uit aller naam.

*** Heden overleed, zeer onverwacht, aan verval van krachten, in den gezegenden ouderdom van ruim 73 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe A. P. SCHIEVEEN, geb. KNAPPERT.

Schiedam, A. SCHIEVEEN,
28 November 1851. *Mede uit naam der overige Familie.*

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 76 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Geboren Heer CORNELIS GERLINGS, diep betreurd door mij en zijne naaste Betrekkingen.

Haarlem, S. M. van WALRÉ,
27 November 1851. Wed^e. *Gerlings.*

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer J. F. van RIJNEVELD, Ridder der Nederlandsche Ordens en van de Roode Adelaar 3de Klasse, Kolonel der Artillerie in Oost-Indie.

Nijmegen, den 29sten November 1851.

*** Heden avond ontsliep kalm en gelaten, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe MARGARETHA SARA van der MEULEN, Weduwe van den Heer *Gualtherus Jacob van den Bosch*, in den ouderdom van ruim 80 jaren. *Uit aller naam,*

Goes, 30 November 1851. I. G. J. van den BOSCH

*** Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, mijne dierbare geliefde Echtgenoote, CATHARINA MARIA HUBERTA ROEMANS, in den ouderdom van zes en twintig jaren, mij uit onze allergelukste ruim driejarige Echtvereeniging een Zoontje nalatende.

Heusden, H. S. A. E. van der HEYDEN,
30 November 1851. Med. et Art. Obst. Docter.

*** Heden ontvingen wij uit *Paramaribo* de onverwachte en droevige tijding van het overlijden van onzen veel geliefden Broeder, den Heer SALOMON THIENSMA. Op 12 October ll., bezweek hij aldaar, op ruim 30jarigen leeftijd, voor het geweld der thans in de Kolonie heerschende ziekte. Allersmartelijkst treft ons zijn dood; hij was onze eenige Broeder.

Arnhem, *Mede namens mijne Zusters,*
30 November 1851. S. L. THIENSMA.

*** Zacht en kalm ontsliep in den ouderdom van zes en vijftig jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer JERONIMUS JOHANNES NOLTHENIUS, diep betreurd door zijne veelvuldige Betrekkingen.

Presikhaaf bij *Arnhem*, 29 November 1851.

*** Heden ontsliep kalm en zacht, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, JOHANNA MARIA WEEBER, Wed^e. *J. L. Spangenberg*, in den ouderdom van 73 jaren. *Uit aller naam,*

's Gravenhage, L. C. F. J. SPANGENBERG.
30 November 1851. Eenige kennisgeving.

*** **Door de benoeming van den Heer Dr. H. C. MICHAËLIS, aan het Gymnasium te Zutphen, het RECTORAAT ter dezer Stede (waaraan een vast Tractement van ƒ1000 - 's jaars verbonden is) vacant geworden, roepen Curatoren der Latijnsche School alhier, bij deze op Heeren Litt. Hum. Doctoren, die voor gemelde Betrekking in aanmerking wenschen te komen, met verzoek, om zich ten spoedigste, immers voor den 20sten December e. k., met** *portvrije* **Brieven en de noodige bewijsstukken aantemelden, bij den Heer Burgemeester dezer Stad, Mr. H. A. van BLEISWIJK, President-Curator.**

Enkhuizen, den 29sten November 1851.

Curatoren der Latijnsche School alhier,
T. C. C. EVERTS, Secretaris-Curator.

*** Men verlangt als BIJ-ONDERWIJZER, een beschaafd jong Mensch, niet beneden de 18 jaren oud, van de Prot. Godsdienst en bekend met de Fransche Taal. Adres Letter M, *franco*, aan den Boekhandelaar C. ten HOET, te Nijmegen.

*** Op een aangenaam Dorp in Gelderland, is bij een Ontvanger gelegenheid tot plaatsing van een JONGELING, tegen billijke vergoeding voor Kost en Inwoning. Brieven *franco*, Letts. G. H. L., aan het Hulpkantoor der Brievenpost te Voorst.

*** Voor eene WEDUWE, zonder Kinderen, van middelbare jaren, uit den burgerstand, welker inkomsten eenigzins beperkt zijn, bestaat te Rotterdam gelegenheid haren **Intrek** te nemen bij een Weduwenaar, met twee Kinderen, zoo tot gezellig Verkeer met zijne zestienjarige Dochter, als om beider inkomsten te deelen en te zamen voegzamer te kunnen leven. Hierop reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter A, aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Op een Buiten, nabij 's Hertogenbosch, wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, eene bekwame KEUKENMEID, van goede getuigschriften voorzien. Adres, onder Letter X., bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** Daar bij gelegenheid van het *St. Nicolaas-Feest*, ongeveer 500 Kinderen in den Nieuwen-Schouwburg zullen komen, zal de Kastelein zorg dragen voor alle VERVERSCHINGEN, als: *Punch à la Romaine, IJs, enz.*, daar hij hoopt dat het door een talrijk bezoek van Heeren Leden met hunne Dames zal bezocht worden.

DE WED. DE LANGE EN VAN EK,
HOF-LEVERANCIERS
VAN H. M. DE KONINGIN,

berigten, vele nieuwe VOORWERPEN, voor **St. NICOLAAS-GESCHENKEN** geschikt, te hebben ontvangen. Alsmede een ruime voorraad NIEUWIGHEDEN en KINDER-SPEELGOEDEREN.

Haarlem, December 1851.

*** **ADVERTENTIE.**

Aan het publiek wordt bekend gemaakt, dat er door den Ondergeteekende, wonende te Noordeloos, Provincie Zuid-Holland, **een geheim is ontdekt**, en wel een politiek geheim op een godsdienstig standpunt, hetwelk ik niet mag verzwijgen indien ik eenige liefde heb voor mijnen geëerbiedigden Koning en het mij dierbare Vaderland, te meer daar door het in het licht brengen van het voornoemd geheim, niemand in zijne godsdienstige gevoelens wordt gekwetst of aangerand; maar toch die kwaad doet, wat kwaad is, worde gestraft naar de wet, niet voor mijne eer, roem of naam, of wat ook, maar tot liefde en tot blijdschap der verwarde Gemeente van Noordeloos en meer dergelijke verwarde Gemeentens, alwaar twistgedingen, haarkloverijen en muggezifterijen over godsdienst heerschen. — Alzoo, zeg ik, bestaat er een geheim hetwelk wanneer dat wettiglijk en ordelijk wordt onderzocht en gehandhaafd naar de wet, het ons zoo dierbaar Vaderland zal zijn gered, terwijl zonder onderzoek, geen einde aan de twist te zien zal zijn. — Voornoemd geheim zal ik niet aan eenig partikulier persoon openbaren, maar ben ik bereid ten allen tijde daarvan opening te geven aan het Hoog Bestuur te 's Gravenhage, met verdere inlichtingen daaromtrent zoodanig dat het dan van zelve het licht ziet. — Nadere informatien omtrent mijn Persoon te bekomen, bij de Wel-Eerw. Heeren H. L. VINCKE en J. P. de KEYZER, Predikanten der Hervormde Gemeenten te Leeuwarden en Oudewater, zoo mede bij den Heer Mr. C. T. G. TIMMERMANS, Burgemeester dezer Gemeente, terwijl de Ondergeteekende is Ouderling bij de Hervormde Gemeente te Noordeloos, wonende aldaar in het Huis, N°. 103.

FLORUS van den DOOL.

*** Te HUUR, om met den 1sten Februarij 1852 of 1 Mei 1852 te aanvaarden: Het KASTEEL, te Oosterwijk, gunstig gelegen nabij Leerdam, bevattende vier Benedenen drie Bovenkamers, Keuken, verwulfde Kelders, Droogzolders, enz., met Tuin en Boomgaard. Te bevragen onder Letters A. Z., per *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar F. van LANGEVELD, te Culenborg.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Een CILINDER BUREAU-ORGEL, in Rozenhouten Kast, met de volgende Registers:

Bas.		**Discant.**	
Holpijp	8 v.	Holpijp	8 v.
Fluit	4 „	Prestant	8 „
Octaaf	2 „	Fluit	4 „
Tremuland.		Octaaf	2 „

Het Clavier 4½ Octaaf van C tot F, driemaal gestreept. Adres *franco* Brieven, Letts. IJ. Z., bij den Boekhandelaar J. B. van LOGHEM en ZOON, te Haarlem.

*** W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris C. METZELAAR, op Maandag den 8sten December 1851, des middags ten een ure, voor den Stal op de Keizersgracht bij de Leidschestraat, N°. 3252, te Amsterdam, verkoopen: Eenige differente Paarden, waarbij een zwart langstaart Tilburry- en geëngliseerd Rijpaard; een goed onderhouden Reis-Calesch met Collings Patent-Assen, een Briska voor stads- en reisgebruik, een solide bewerkte Drowsky voor een en twee Paarden, met zakkende Glazen en breede Koetsiersbank, een Koets-Drowsky, een Coupé Landowlet, een modieus, sierlijk bewerkte Coupé Vigelante met Patent-Assen en zijde Bekleed, met breede Koetsiersbank, een dito met patent-ledere vallende Kap, een Tweebakswagen met Tentkap, een Buitenwagentje met vaste Kap en glazen Raampjes, eene Prik-Arreslede en een zwaar beslagen Vragt- of Wasschenkar met bladen; mitsgaders vele sierlijk gemonteerde Koets-, Wagen- en Arre-Tuigen, Hoofdstellen, Dekken en vele andere Stalgoederen. Alles op den Verkoopdag te zien. Iemand hier iets ter verkoop bij willende voegen, spreke met gemelde Makelaar.

*** HOUTVERKOOPING onder Overveen, op de Hofsteden *Elswoud* en *Duinvliet*, op Zaturdag den 6den December 1851, des voormiddags ten 10 ure precies; van eene extra mooije partij diverse soorten van zwaar HAKHOUT, mitsgaders eenige IEPEN BOOMEN.

*** **HOUTVERKOOPINGEN,**
te *Hillegom:*

Op *Dingsdag* 9 *December* 1851, op *Elsbroek* en *Rustenburg*, van ESSCHEN-, ELZEN- en WILGEN-HAKHOUT en drooge TAKKEBOSSEN.

En op *Donderdag* 11 *December* 1851, in de *Asseler-Duinen*; — van ELZEN-, EIKEN-, POPULEN-, BERKEN- en ESSCHEN-HAKHOUT.

Te *Noordwijkerhout:*

Op *Woensdag* 10 *December* 1851, op de *Boekhorst* en *Duin en Dal*, van EIKEN-, BERKEN, ELZEN- en ESSCHEN-HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING te Zuid-Schalkwijk in *het Groote Bosch*, op Vrijdag 12 December 1851, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote partij zwaar ESSCHEN, ELZEN, WILLIGEN en ander HAKHOUT, kunnende te Water en te Land worden vervoerd.

*** HOUTVERKOOPING te Overveen, op *Oosterduin*, op Vrijdag 19 December 1851, des voormiddags ten 10 ure, van extra zwaar EIKEN en andere soorten van HAKHOUT.

*** Op Vrijdag den 12 December 1851, voormiddags ten 11 ure, zal op het Eiland Terschelling, aan de meestbiedende om *gereed geld* publiek verkocht worden: Het geborgene der lading NOORDSCHE HOUTWAREN, waarmede Kapt. *E. E. Visser*, per het Smakschip de *Vrouw Janneke*, van Osterisoer naar Edam bestemd, op Terschelling is gestrand; bestaande in: Zaagbalken, Ellens, Juffers, Eikenbalken, Stolpen en Barkoens, die voor en op den verkoopdag in het Dorp Hoorn, op gemeld Eiland genommeerd aan Kavelingen zullen te bezigtigen zijn. Informatie bij C. ZUNDERDORP, Scheeps-Commissionair op Terschelling.

*** HOUTVERKOOPINGEN op de Hofstede *het Huis de Vogelensang*, op Zaturdag den 27sten December 1851, van verschillende soorten van zwaar HAKHOUT en BIJTELHOUT, en op Zaturdag den 3den Januarij 1852: van BEUKEN (waaronder zeer zwaren), IEPEN, EIKEN, LINDEN, POPULEN en WILLIGEN BOOMEN, meerendeels geschikt voor Werkhout, en eene groote partij zware EIKEN en andere TAKKEBOSSEN en LEERTIEMEN; na de verkoop der Boomen zullen worden verhuurd: Diverse stukken TEELLAND, op en om de Vogelenzang gelegen. Informatien zijn te bekomen bij den Tuinbaas op genoemde Hofstede en op *Teijlingerbosch.*

*** **OPENBARE VERKOOPING,**

bij opbod en afslag, op Vrijdag den 19den December 1851, des voormiddags ten half 12 ure, in het Koffijhuis bij *J. Zahn*, te Dordrecht, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris H. SCHUYTEN, van:

1/30 AANDEEL in het FREGATSCHIP *DE STAD DORDRECHT*, groot 426 Lasten, Kapitein J. van NASSAU: in Julij 1851 in Zee gezeild naar Batavia, en door de Ned. Handel-Maatschappij bevracht voor de terugreis.

1/60 AANDEEL in het BARKSCHIP *DE ZWIJGER*, groot 329 Lasten, Kapitein J. H. MUGGE: in Julij 1851 in Zee gezeild naar Batavia, en door de Ned. Handel-Maatsch. bevracht voor de terugreis.

3/144 AANDEELEN in het FREGATSCHIP *OSIRIS*, groot 508 Lasten, Kapitein G. CRANS; thans liggende te Dordrecht.

3/144 AANDEELEN in het FREGATSCHIP *DELTA*, groot 496 Lasten, Kapitein J. G. KUNST: thans liggende te Dordrecht.

En 4 AANDEELEN in de MAATSCHAPPIJ DER DORDRECHTSCHE SCHEEPSREEDERIJ, ieder groot ƒ 400.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris.

*** N. J. van BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. van der VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen), op Woensdag den 24sten December 1851 (zijnde Kersavond), in het Logement *de Goude Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen:

Ten overstaan van den Notaris Mr. C. GERLINGS Jr.:

N°. 1. Een groot, schoon, hecht, sterk en weldoortimmerd DUBBELD HUIS en ERVE, met eenen zeer grooten en fraaijen TUIN daarachter, staande en gelegen aan de oostzijde van de St. Janstraat, nabij de Groote Markt te Haarlem, uitkomende met eenen uitgang door zekere Poort in de Lange Bagijnestraat, geteekend Wijk 1, N°. 3, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1469, ter grootte van 8 Roeden, 70 Ellen.

Dit Perceel is alleen te bezigtigen Donderdags en Vrijdags van iedere week, van 1 tot 2 ure, mits vooraf belet vragende.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Baan te Haarlem, geteekend Sectie F, N°. 641, ter grootte van 1 Roede, 70 Ellen.

N°. 3. Eene BLOEMISTERIJ, staande en gelegen aan de Baan te Haarlem, geteekend Sectie F, N°. 642, ter grootte van 7 Roeden, 80 Ellen.

Ten overstaan van den Notaris P. van LEE:

N°. 4. Een HUIS en ERVE, aan de noordzijde van de Zijlstraat, tusschen de Witte Heerensteeg en de Vest, geteekend Wijk 5, N°. 311, Kadaster Sectie C, N°. 87, groot 59 Ellen.

Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien bij bovengemelde Makelaars.

De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van de Notarissen voornoemd.

*** De Notaris Mr. C. L. VITRINGA, te Nunspeet, zal op Dingsdag den 16den December 1851, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Vos*, te Nunspeet, in het openbaar doen inzetten, om veertien dagen later, zijnde Zaturdag den 30sten December daaraanvolgende terzelfder ure en plaatse, finaal verkoopen:

Het van ouds bekende LOGEMENT *DE VOS*, staande in het midden van het Dorp Nunspeet, aan den Zuiderzeeschen Straatweg, bestaande in Woonhuis, waarin vijf Kamers en Keuken; voorts ruime en uitgestrekte Stallingen, Schuren, Hooibergen en verdere Getimmerten en Tuin; benevens onderscheidene Percelen BOUW-, WEILAND en HAKHOUT, alles gelegen om en bij het Dorp Nunspeet, welke eerst afzonderlijk en daarna vereenigd met het Logement zullen geveild worden.

Voorts nog eenige afzonderlijke Percelen BOUW-, WEI- en HOOILAND, gelegen onder Nunspeet, Doornspijk en Elburg, alsmede vijf STOELEN en eene BANK van vijf Zitplaatsen, in de Kerk te Nunspeet.

Nadere informatiën zijn te bekomen, op *franco* aanvrage, bij den voornoemden Notaris.

*** De Boekhandelaar J. M. E. MEIJER, te Amsterdam, geeft op heden uit en heeft alom verzonden:

ZESTIEN
PORTRETTEN NAAR HET LEVEN
DOOR
W. N. PEIJPERS.

Met fraai geillustreerd Omslag, in Karton.
Prijs ƒ -,90.

Inhoud: Introductie. Schoolgaan. Naar Zee. Soldaat worden. Verliefd zijn. Huwelijks aanvragen. Kantoorbedienden. De losse Jongen. De Zemelknooper. Kasteleins. Boogschutters. Parasols. Haken. Eene nieuwe Meid in Huis. De oude Baker. Bij den Haard en Verjaren.

Aan liefhebbers van luimige en geestige Poëzij wordt dit Bundeltje bijzonder aanbevolen, en is tot Sint Nicolaas geschenk zeer geschikt.

*** **St. NICOLAAS-GESCHENKEN.**

Bij J. D. SYBRANDI, te Amsterdam, en verder alom te verkrijgen:

HEEMSKERK. Een gedicht door H. A. MEYER. In gr. 8°., met Vignet, in half linnen b. . . ƒ 3,—

DE BOEKANIER. Romantisch dichtstuk, door H. A. MEYER, 2e druk, Postform. in karton, met Vignet . . . . ƒ 1,80.

TONY EN ARMAAD, of de gevolgen van den omgang met goede, en het verkeer met slechte Menschen, door P. J. ANDRIESSEN. Postform. met gekl. Platen. ƒ 1,50.

ETIENNE EN VALENTYN, of Waarheid en Logen, door Mll. U. de TRÉMADEURE, postform. met Platen. . . . . ƒ 1,50.

EUGENIE, of het voorregt eener goede Opvoeding,

door Mll. U. DE FRÉMADEURE, postform, met Platen. . . . . ƒ 1,50.
DE VOORZIENINGHEID WAAKT! Twee Verhalen voor de Jeugd. 2e druk 8°., met Platen, in geheel linnen met verg. Stempel. . . . . . ƒ 1,25.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

AURORA,
JAARBOEKJE VOOR 1852.

Uitgegeven door Mr. *J. I. D. NEPVEU* en *S. J. v. d. BERGH*, met Bijdragen in Proza en Poëzij van onze voornaamste Letterkundigen,
en 6 keurige STAALGRAVUREN,
WAARBIJ HET PORTRET VAN DEN DICHTER
A. J. DE BULL.
In dezen keurigen Bundel, die boven alle vroegere jaren uitmunt, vindt men o. a. het Dichtstuk: **DE PROFEET VAN FLORENCE**, van den Heer A. J. DE BULL, dezer dagen door den Dichter in onderscheidene Letterkundige Kringen voorgedragen, en het Vers: **BIJ 'T KERKPORTAAL**, van den Heer J. VAN BEERS, met zooveel belangstelling ontvangen op het laatste Letterkundig Congres te Brussel.

*** Bij den Boekhandelaar NYHOFF, te Arnhem, komt heden van de pers:
Dr. A. WILDENHAHN, **MARTIJN LUTHER**, *Romantisch-Historische Bladzijde uit het eerste tiental jaren der Kerkhervorming.* Naar het Hoogduitsch. Twee Deelen. Gr. Oct. Prijs ƒ 3,90.
Nog is bij denzelfden Uitgever en alom te bekomen:
I. JOH. CLARISSE, *sprekende nadat hij gestorven is.* *Een* **LEESBOEK** *voor het Christelijk Huisgezin.* Met des Hoogleeraars Portret, en Voorrede van Dr. VAN ITTERSON, te Leiden. Gr. Oct. Prijs ƒ 3,90.
II. L. ZWINGLI, **ADAMAH**, *of* **DE VROUW** *naar den Bijbel. Christelijke Overdenkingen en Gesprekken, tot bemoediging en veredeling van het Vrouwelijk Hart.* Naar het Hoogduitsch. Prijs ƒ 1,80.
Dit Boekje, in verguld Linnen Band, is voor Feestgeschenk uitnemend geschikt.

*** G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden, heeft dezer dagen uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

LEERREDENEN
OVER
HET LEVEN EN HET WERK
VAN
ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS,
DOOR
L. G. PAREAU,
Hoogleeraar in de Godgeleerdheid en Academie-Prediker te Groningen.
ƒ 1.80.
Bij bovengenoemden Uitgever en zijne Correspondenten zijn, op aanvrage, verkrijgbaar,
VAN DENZELFDEN SCHRIJVER:
Leerrede over 2 Tim. 1 : 10*b*, gr. 8°. . . ƒ 0,30.
Christelijke Leerredenen over Elia, gr. 8°. . . » 1,80.
Jezus Christus en die gekruisigd, onze kracht om te volharden in de waarheid en in de liefde. Tweetal Leerredenen, uitgesproken te Groningen, den 26sten Februarij en 19 Maart 1843, gr. 8°. . . . . . . ƒ 0,50.
Herinnering van de Apostolische Leer omtrent de ware Christelijke Eenigheid. Eene Leerrede over Ephezen IV: 3—7, uitgesproken te Groningen den 29sten Mei 1842, gr. 8°. . . . . ƒ 0,30.
Het geloof in Jezus Christus ons licht, onze kracht en onze rust ook in dezen zorgvollen tijd. Viertal Leerredenen, gr. 8°. 1848. . . . . ƒ 0,90.

DICHTERLIJKE WERKEN VAN H. TOLLENS CZ.
De Verzameling bevat de *nieuwste*, door den Dichter zelven herziene Uitgaven der navolgende Bundels, allen met gelijke letter, op best Mediaan Papier gedrukt, in gr. Octavo en versierd met gegraveerde Titels en Vignetten.
GEDICHTEN, vijfde druk, drie Deelen. . . ƒ 12,—.
ROMANCEN, BALLADEN en LEGENDEN.
Een Deel. . . . . » 3,60.
NIEUWE GEDICHTEN. Tweede druk. Twee Dln. » 7,20.
LIEDJES van *CLAUDIUS*. Tweede druk. Een Dl. » 3,90.
DICHTBLOEMEN BIJ DE NABUREN GEPLUKT. Een Deel. . . . . » 3,60.
VERSTROOIDE GEDICHTEN. Een Deel. . . » 3,60.
LAATSTE GEDICHTEN. Een Deel. . . . » 3,60.
Deze **tien** Deelen, gebonden in Carton, zijn allen *afzonderlijk* verkrijgbaar, maar worden, *te zamen genomen*, zonder verhooging van prijs, afgeleverd *in fraaije rood marokko Linnen Banden.*

DE GEILLUSTREERDE UITGAVE
VAN
DE OVERWINTERING DER HOLLANDERS
OP *NOVA ZEMBLA*
wordt bij voortduring afgeleverd:
In Carton voor ƒ 3,90.
In extra Band, verguld op snee » 5,50.
Alsmede de met negen keurig bewerkte Houtsnee-Platen en Vignetten versierde
LEGENDE,
GETITELD:
PHILEMON.
à 90 Cents.
Allen op aanvrage verkrijgbaar, bij den Uitgever G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden en verder bij de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk.

*** Voor het jaar 1852, worden alom abonnementen aangenomen, op de Tijdschriften:
I. MARIA EN MARTHA. *Lektuur voor Christen Vrouwen en Moeders.* Per jaarg. van 12 Nom[mers] Prijs ƒ 3,60.
II. MOEDERS SCHOOT. *Godsdienstige en Zedelijke Verhalen en Versjes voor Kinderen*; per jaarg. 12 Nommers. Met Plaatjes. Prijs ƒ 1,50.
Deze twee te zamen nemende à ƒ 4,80.
III. DE STADS- EN DORPS-BIBLIOTHEEK.
Mengelingen uit het gebied der *Godsdienst en Zedekunde*, der *Land- en Volkenkennis*, der *Romantiek en* ...
Per jaarg. van 12 Nommers, met Platen. Prijs ƒ 3,90.
Bovenstaande Tijdschriften bevatten voortdurend Bijdragen van onze meest geachte Schrijvers, terwijl vo[or] gelijkheid en verscheidenheid zoo veel mogelijk wordt gezorgd. De prijzen zijn ter bevordering der algemeene spreiding, zoo laag mogelijk gesteld.

*** De Boekhandelaars C. M. en H. V. VAN GOGH, te Amsterdam en Rotterdam, hebben uitgegeven:
# DE EERSTE LEVENSJARE[N]
Kinderbeelden met Bijschriften, in half linnen gecartonneerd met verguld stempel à ƒ 2,75. Achttien keu[rig] *graveerde* Plaatjes en Versjes, in den regten Kindertoon geschreven, strekken dit Boekje tot aanbeveling. Het kabinet van October en de Recensent van November ll., geven beide eene gunstige recensie hiervan.

EEN St. NICOLAAS GESCHENK VOOR KINDERE[N]
Bij H. J. VAN KESTEREN, te *Amsterdam*, komt heden van de pers en is bij de voornaamste Boekverkoopers verkrijgbaar gesteld:
ALMANAK VOOR DE JEUGD,
voor het schrikkeljaar 1852.
144 Bladzijden, Titel, zes lieve Plaatjes, Kalender met Bijschriften, door P. BEST en Bijdragen in Pr[oza en] Poëzy van C. E. VAN KOETSVELD, P. PARSON, H. TOLLENS Cz., LUBLINK WEDDIK, J. J. L. TEN K[ATE] N. A. VAN CHARANTE, S. J. VAN DEN BERGH, Tante JANS, W. J. VAN ZEGGELEN en anderen.
Prijs: Ingenaaid, met zwarte Plaatjes ƒ —,90; Gekartonneerd, met gekleurde Plaatjes ƒ 1,40; op best Papi[er] blaauw Linnen, verguld ƒ 2,—.

Tot den laatsten December aanstaande verkrijgba[ar]
BIJDRAGEN TOT BEVORDERING VAN BIJBELSCHE UITLEGKUNDE
uitgegeven in de jaren 1842 — 1849, door Dr. B. VAN WILLES en Ds. J. AB UTRECHT DRESSELHUIS, ... kende 5 Deelen, elk van pl. m. 400 Bladz.
Deze rijke verzameling, inhoudende een schat van hoogst belangrijke oorspronkelijke Stukken, waaronder van ... nen, als de Prof. J. CLARISSE, W. A. VAN HENGEL, J. H. SCHOLTEN, en van Predikanten die op het gebied d[er] legkunde een grooten roem verwierven, kostte tot heden ƒ 20 en wordt thans tot het einde van dit jaar verm[inderd] tot op **ƒ 8,50.** Later wordt de prijs *stellig* verhoogd. S. E. VAN NOOTEN.

*** GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, hebben uitgegeven:
DE VOORREGTEN EN ROEPING DER VROUW,
als discipelinne des Heeren;
geschetst met terugzien op de drie eerste eeuwen, onzer Christelijke jaartelling. Naar het Engelsch van
HENRIETTE SUZETTE SMITH,
DOOR
C. T. Adama van Scheltema.
Een Deel, kl. 8°. in geheel Linnen Band. . . ƒ 1,90.
Dit Boekske, verrijkt met aanteekeningen van den Hoogleeraar W. MOLL, verdient de aandacht van ... tenvrouw, die er belang in stelt de werking van het Christendom in den tijd zijner vestiging te leeren kennen en waarderen.
Dezelfde uitgevers debiteren met goed succes:
I. DE MOEDER IN DEN HUISSELIJKEN KRING,
naar het Engelsch van
JOHN S. C. ABBOTT.
Met eene Voorrede van
J. J. L. TEN KATE.
Een Deel kl. 8°. met Vignet. Prijs . . . . ƒ 1,25.
In geheel Linnen Band. . . . . » 1,80.
Een voortreffelijk Boekje, dat vele nuttige wenken bevat, voor eene boven alles *Christelijke* opvoeding der Kinderen.
II. DE LEEUW VAN JUDA,
DOOR
CHARLOTTE ELIZABETH,
VERTAALD
DOOR DE SCHRIJFSTER VAN „'T IS LAAT."
MET EENE VOORREDE VAN
J. P. HASEBROEK.
Een Deel gr. 8°. Prijs . . . . . . ƒ 3,90.
De belangwekkende Titel, dien dit Boek draagt, belooft niet meer dan het geeft; — weinigen zullen het onvoldaan uit de handen leggen.
III. GEDACHTEN
VAN
Albrecht von Haller,
vrij vertaald door
Mr. W. J. VAN HARN.
Een Deel, kl. 8°. Prijs . . . . ƒ 1,—

*** Als **nuttig Geschenk** voor ***Sint-Nicolaas*** en andere gelegenheden wordt algemeen gekozen:
FRIJLINK'S **KLEINE SCHOOL-ATLAS,** bevattende *zeventien*, op Staal gegraveerde en met zorg gekleurde Kaartjes. Prijs ƒ 1,25.
Te bekomen bij elken Boekhandelaar, en voorts bij den Uitgever H. FRIJLINK, Singel, bij de Gasthuismolensteeg, te Amsterdam.

NIEUWE LEERREDENEN
VAN
J. J. KNAP,
Predikant te Heeg.
Bij alle soliede Boekhandelaren is de Inteekening op bovenvermelde Leerredenen opengesteld, waarvan de prijs per Jaargang is ƒ 1,25.
Dordrecht, H. R. VAN ELK.

*** Bij den Boekhandelaar H. HOVEKER, ... wordt uitgegeven.
DE NIEUWE ROBINSON CRUSO[E]
OF DE LOTGEVALLEN VAN *PHILIP ASH...*
tijdens zijn gedwongen verblijf onder de Zeeroovers het Eiland Rootan. Eene ware Geschiedenis, d[oor] **H. VON SCHUBERT**, uit het Hoogd. door T. M... MAN, met eene menigte Platen en nette Carton[nen] In gr. 8°. ƒ 3,—.
NATHAN DE KAJUITSJONG[EN]
OF DE REIS NAAR JERUZALEM. Een verha... ... Met Plate[n] ...
HET DUIFJE,
door **F. A. KRUMMACHER**, naar de derde uitgave, met een *Naschrift*, door T. M. LOOMA[N] 5 fraaije Platen in nette Cartonnen Band. ƒ 0,75.
DE VLUGT VAN DEN HUGENO[OT]
door Dr. G. C. BAILT, uit het Hoogd., door T. M... MAN. Met eene Plaat. 60 Cents.

*** Door DANNENFELSER en DOORMAN, te U[trecht] is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
UITMUNTEND CADEAUX VOOR ST. NICOLAAS EN NIEUWJAAR!
1. DAMES ALMANAK VOOR 18[52]
Verguld op Snêe in Étui. Prijs ƒ 0,50.
2. AGENDA VOOR 1852,
in heel Leder. Prijs ƒ 1,30.
☞ Deze *Agenda* kan beschouwd worden als ... misbaar Zakboekje voor een ieder. Behalve de Kale[nder] behoorlijke ruimte voor dagelijksche aanteekeningen hij: Een overzigt van het Nederlandsche Muntstelsel, gelijking van *alle* vreemde Munten, *lengte, vlakte en* ... maten met die van Nederland. Bezienswaardigheden voornaamste Steden. Voornaamste Reisgelegenhede[n] geheel Nederland en naar den Vreemde. Tarief van ... gel. Kaart van Nederland enz. enz.
3. HANSJE EN HARE KIEKENS
Proeve eener vrije vertaling van het bekend... sche Dichtstuk: *Eberhards' Hännchen und di... lein.*
In geheel Engelsch Linnen, Verguld op s... 4 keurige Staalplaten. Prijs ƒ 1,50.
4. DAPHNÉ.
Nederlandsche Poëzy, onder redactie ...
J. J. L. TEN KATE.
1e Bundel, Verguld op snêe, met 2 keur... ten en Titel-Vignet. . . . . . .
☞ De 2e Bundel komt spoedig gereed, ... op dezelfde wijze uitgegeven; mede verkrijg... steld à . . . .

*** K. DE WAARD, te Groningen, heeft ... en alom verkrijgbaar gesteld:
DE SCHEIKUNDE IN VERHOUDING ... MAATSCHAPPELIJKE BELANGEN. Rede... ter aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de ... school te Groningen, den 3den Nov. 1851 uitg... door Dr. P. J. VAN KERCKHOFF.

POPULAIR STERREKUNDIG JAARBOEK VOOR ...
door F. KAISER, Hoogleeraar te Lei[den]
MET EENE STERRE-KAART. *Prijs ƒ 1,...*
Wordt heden uitgegeven bij J. C. A. SULPKE, ... sterdam, en alom door den Boekhandel te bekom[en]

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZON[EN].